

Nummer 8

15. April 1918

67. Aargang

Med Pionererne over den store Arken.

Et Uddrag fra Pastor Mads Thomsens Bog: „I Cowboyland“*.)

„Tag en Aftebeholder og spred dens Indhold ud over Jorden. Bland deri en Del skarpe Sten, Klippestykker og Kulslugger, og spar ikke paa Torne og Kaktusnaale, for selv om her ikke vokser Roser, saa har dog alt herude fine Torne. Sæt heri en Befolkning af giftige Edderkopper, Ræmpetufsindder og Klapperslanger. Og over det Hele en Sol, der begynder at brænde, saasnart den er kommen godt og vel over Horisonten. Højt oppe under den asurblaa Himmel en Uadsefgrib, som døsig og doven hviler paa sine mægtige Vinger. Det flimrer for Deres Øjne, hvorhen De end vender Dem. Men forgæves vil De lede efter noget som helst, der kan skygge. Og ikke en Draabe Vand i Miles Omkreds. Saa hold godt Hus med det Par Potter, De har i Deres canteen. Naar den sidste Draabe er fordampet paa Deres forbrændte Læber, da er Døden Dem nærmere og sikrere end noget andet. Hvor

*) Med Forfatterens og Forlæggerens Tilladelse aftrykker vi et Par Afsnit af Pastor Mads Thomsens interessant og livligt skrevne lille Bog: „I Cowboyland“. I de Afsnit, vi har valgt, skildrer Forfatteren paa en søllesfuld og udmærket Maade saa vel de Lidelser og Savn som de Glæder, der var forbundne med vort Folks og andre Pionerers Rejser i forrige Tider over det udstrakte nordamerikanske Brærie- og Arkenland, paa deres Vej enten til Klippebjergenes Dale eller til Stillehavsegnene. Den Frisindethed og Sandhed i Fremstillingen, som har præget Forfatterens tidligere literære Produktioner, særmærker ogsaa hans Bog: „I Cowboyland.“ Bogens Forfatter, der er Sognepræst i København, har selv som ung Mand opholdt sig i Nordamerikas vestlige Stater og fik da et godt Indblik i de Pionersforhold, som han beskriver. Hans Bog kan læses i enhver Boglade.

Dagen er bedøvende hed, og naar man vaagner om Morgen, har man Gaasfød over hele Kroppen.

Foranstaaende er en Prøve paa, hvad De har hørt omtale som den store amerikanske Ørken, og saaledes som De kan finde det mange Steder den Dag i Dag i New-Meksiko, Arizona og Kalifornien. Længere nordpaa, som i Utah, Nevada og Idaho, veksler det med Alkaliørkener og Saltstepper, hvor det vigtigste levende er sage-brush og coyotes. Døde Kadavere derimod, af Mennesker som Dyr, er der ingen Mangel paa.

Men Ørkenen gemmer Guld.

Og Guldet er mange Menneskers Gud. Paa allerforreste Blad af første Mosebog omtales og prises Guldet i samme Aandedræt som Edens Have. Og ingen Hindring kan standse Menneskets Fod, og Alverdens Rædsler kan ikke stræmme det bort fra den Vej, som fører til Guldet. De Tusinder af blegede Knokler, som griner op imod Dem fra Ørkenens Sand, har engang været levende og tilhørt den Klasse rasløse, æventyrligstne Pionerer, som alle Dage har været den hvide Races Fortrav, de yderste Forløbere for den Civilisation, som de selv havde givet Afkald paa og flygtede fra, men som uvægerlig fulgte efter i deres Spor. Til dem hører the prospector.

En „prospector“, det vil sige en Guldsøger, ikke en Guldgraver, er en Mand, der fra sin Ungdom af drager om ude i Wildmarken og leder efter, hvor Guld er at finde. Hans Selvtab bestaar i hans taalmodige, nøjsomme og udholdende burro, som bærer hans saa Gjendele: en Hælle og en Skovl samt en almindelig Pande, som han stiftetvis bruger til at vasse Guldstøv i og stege røget Flæsk paa, og den bliver mest brugt til det sidste. Men saa ejer han jo rigtignok desforuden Optimistens uroffelige og ukuelige Haab, som sætter Mennesket i Stand til at udføre Miraklet.

— — —
Vi kan tænke os en Nybyggerfamilie, som Dage og Uger har været undervejs vestpaa mod Klippebjergenes Dalstrøg eller mod Pacifiklandene Kalifornien eller Oregon. Uslere og svagere er Hestene blevne for hver Dag. Mindre og mindre er den Vejslængde bleven, som de har kunnet tilbagelægge fra Sol staar op, til Sol gaar ned. Saa deres Vandforsyning er sluppet op, inden de har kunnet naa til næste Sted, hvor der var Haab om at finde Vand, eller naar de naaede dertil, saa var Vandløbet blevet til en bred, hvidgul Sandstribe. Mennesker og Dyr er sluttelig døde sammen af Tørst.

Naar Pioneren nu fra sin Himmel ser ned over den Ørken, hvor han færdedes og led, saa vil han gnide sig i Øjnene og tro, at han drømmer. Store Strækninger af Ørkenen er forsvunden. Jordbunden er den samme, og Solen er den samme. Men i Stedet for Kaktus og Sage-brush er Jorden dækket af Frugthaver, Lucernemarker og Kornagre. Og Solen, der tidligere brændte gennem Pionerens Hjernefæl og fik ham til at rave omkring, affindig og forpint af Tørst, indtil han smed sig i Sandet for at blive liggende, den selvsamme Sol farver nu med sine Straaler Rosernes Blade og modner Albriostræets Frugter.

Og over de store Bidder, hvor Nybyggeren møjsommelig slæbte sig afsted i sin Præriestonnert i Uger og Maaneder, inden han naaede sit Maal, der bærer Pacifikbanen Dem nu over i et Par Døgn. I Ørkenens Ørten, Dødsdalen, øst og syd for San Bernardino Bjergkæden, hvor tidligere den Mand, som skulde derigennem, vendte sig i Sadlen og sagde Farvel til Livet, inden han drog afsted, der giver Lucernen i Dag sin Afgrøde flere Gange i Aarets tolv Maaneder; og i en Sænkning, hvor før Hesten traadte i Sand til op over Roderne, der kan De i Dag fiske Ørreder, Karper og Foreller og tage Dem det dejligste Bad.

Den bitre Nød og Optimistens uroffelige Haab har virket Miraklet. Og Miraklet, Ørkenegnenes Forvandling, begyndte saaledes:

Efter Profetens*) Ordre: Alle Mand paa Plads. Klar over det Hele. Saa kød til! Fremad mod Zion!

Ordene gentages rundt om i den mægtige Vognpark, som strækker sig langs med Missouriflodens vestlige Bredder. Pistene knalder. Kulstene raaber til deres Forspand. De Hundreder af Vogne er i Bevægelse. Og en efter en glider de lærredstoppede Præriestonnerter ind i Rækken, og fremad gaar det — vestpaa.

Der er Hundreder af Vogne, hver med sit Forspand af fire til otte Trækdyr og læsset med Proviant for Mennesker og Dyr, Køgekar, Ugerdyrkningsredskaber og Haandværkstøj. Tusinder af Mennesker i alle Aldre, lige fra det spæde Barn op til dem, der forlængst har overstredet Støvets Alder. Børnene, de affældige og syge er anbragt i Vognene; alle andre maa gøre Rejsen til Fods og bruge ikke blot Benene, men Armene med. For der er ingen banet Vej. Næppe nok har nogen hvid Mand, med Undtagelse af en enlig Guldsøger eller Pelsjæger, færdedes over de Strækninger, hvor denne Vandring gaar.

Og Vejen er lang og træl, og Farer lurar ved hver en Omdrejning. Hundreder af danske Mil ligger foran dem og stiller dem fra deres Maal. Snart gaar det over Sandstrækninger, hvor Hestene møjsommeligt pløjer sig frem. Af og til synker Hjulene i lige til Navet, og det hele staar ubevægelig fast. Saa en Mand sat i hvert Hjul, og et halvt Dufin styder paa. Ikke til at røkke ud af Stedet. Saa en Vasso omkring hver Ende af Hammelen, hen over Rækken paa en halv Snes Mænd. Mennesker og Dyr lægger sig forover og spænder hver Scene i et desperat Træk, til Vognen omsider er slæbt ud.

Saa er der et Vandløb. Der kan køres igennem. Men der kommer andre med stejle Skrænter. Vassøer slynges om de bageste Hjul, og alle Mand rykker tilbage og holder igen paa den tunge Vogn, at den ikke skal tage Magten fra Hestene ned ad Skrænten. Det gaar. Men her er ikke noget Bædested, hvor man kan komme over. Opad og nedad er

*) Forfatteren beskriver her paa sin Maade i Genhold til foreliggende historiske Beretninger, hvorledes Brigham Young og andre efter ham ledte større Rejsefjælsfaber af de Sidste-Dages Hellige til Klippebjergenes Dale. Mange af de jamme Erfaringer, som vort Folk gjorde paa deres Rejse over Ørkenen, har andre Rejsefjælsfaber, der ikke tilhørte Kirken, og som rejste gennem Ørkenegnene efter dem, gjort.

Floden undersøgt: for dyb overalt. Saa spændes der fra. Vognene aflæsses og tages fra hinanden. Og Stykke for Stykke bæres alt over Floden til den modsatte Bred. Der sættes det hele sammen igen, Vognene læsses paanø, og saa maa Mennesker og Væster trække opad Strænten, til jævn Grund er naaet.

Langsømt og møjsommeligt gaar det, men fremad, ustandselig, i samme Retning som Solen: mod Vest. Og da Solen begynder at gemme sig i et Fldhav langt forude, gør hele Toget holdt. Vognene føres sammen i mægtige Firkanter. Hestene slippes ud for at græsse, men under Bevogtning af Mænd med Riffel i Haand. For Vejen gaar over Strækninger, der er den røde Mands uindskrænkede Ejendom. Og at han kommer, er sikkert: kun ingen kan sige, hvornaar. Indenfor Vognborgen blusker Flden fra Lejrbaalene, hvor Kvinderne har travlt med at tilberede Mad.

Saaledes gaar det Dag efter Dag, i Ulger, gennem Maaneder. I brændende Solhede, i Regnstyl og Storm. Af og til oplives Ensomigheden ved et Indianeroverskud. Og naar det lykkelig og vel er tilbageslaaet, bliver der Begravelse i Lejren, og Karavanen er desuden bleven adskillige Heste og Kreaturer fattigere, som den røde Mand har set sit Snit til at skræmme og løbe af med.

Enkelte er der, som bukker under for Strabadserne, Videlserne og Uffavnene. De slæber sig med Karavanen uden at kny, indtil de synker ned i Sandet for ikke mere at rejse sig og bliver lagt til Hvile derude i Vildmarken.

Flere Gange er Vandet ved at slippe op, og hele Karavanen, Mennesker som Dyr, er ved at forgaa af Tørst. Slid, Besværligheder og Savn er alles Lod. Men intet er i Stand til at trætte, skræmme eller kue dem. Trodsig og stædиг aser de fremad. — — — Optimistens Haab sidder dem fast i Hjertedøderne og hærger dem mod alt.

Fremad mod Zion! Det er Løsenet, Maalet, der vinker. Hvor alle Savn og Videlser skal glemmes, og Udholdenheden tusindfold belønnes.

Ingen Magt er i Stand til at forslaa dem fra deres Vej. Lige saa godt prøve paa at svinge en Bøffelhjort fra sin Rute. Længs Platteflodens Bredder gaar Vandringen over Højsletterne omkring Laramie, stadig uforanderlig efter den synkende Sol: vestpaa. En mørk Vinie dukker frem langt forude. Et Jubelhyl gaar op mod Himlen fra hele Karavanen: Rocky Mountains! (Klippebjergene). Og bag dem Zion, det forjættede Land. Pistene knalder. Hestene lægger i Selen. Senebe, kraftige Mænd trækker i Hjulene eller skyder paa. Enhver trækker og arbejder for to. Nu er de jo snart ved Vejs Ende.

Men Sol gaar ned og Sol staar op. Den mørke Stribe der langt forude er uforandret den samme og lige fjern. Og der gaar Dage, inden den brydes og Klippebjergenes Tinder stiller sig ud, og Bjergkæden ligger for dem i hele sin betagende Majestæt og Fortryllelse. Et mørkt Gab aabner sig i den lange Ræde. Det er Sydpasset, hvorad Vejen gaar over Klippebjergene. Her er Brug for hver Gnist af Haab, hvert Pund af Mustler og Sener og den sidste Beholdning af Energi og Udholdenhed.

Med sammenbidte Tænder fryder og slæber det hele sig fremad og opad over Bjergpasset. Sveddrøppende om Dagen og knagfrysende om Natten. Endelig er Bjergenes Rygrad naaet, og nu gaar det nedad mod det store Indlandsbæcken inde mellem Bjergene. Langt forude bag de snedækkede Bjergtinder i Vest synker Solen ned i et Fjldhav over den Dag, der skal være Vandringens sidste.

Der er Liv og Humør omkring Lejrbaalene den Aften. Hvad siger det, at Tøjet er slidt og revet i Løser, eller Støvlerne saaleløse. Kroppen er sund med Muskler, seje som en Uls, og Manden stærk med stejl Trods overfor alle Hindringer. Sult og Tørst har de døjet, Solen har gennembrændt dem, og Regnstøl Dage og Nætter igennem har klisset deres grove Klæder ind til den vaade Krop. Klippebjergenes Strænder og forrevne, svimlende Kløfter har de bidt sig langs med og klaret de lede Afgrunde. De har udført et Foretagende, hvis Betydning og Rækkevidde de selv er ubidende om. Lige foran dem, bag den sidste Ræde, ligger Maalet.

Efter Profetens Ordre: Alle Mand paa Plads. Klar overalt. Saa før til! Fremad mod Zion!

For sidste Gæng smælder Kommandoen ud over Lejren. Forspændene trækker til. De tunge Vognhjul beghuder at dreje sig, og fremad gaar det. Nu nedad og ind ad den lange, mørke Kanyon. Det lysner forude. Slugten er tilbagelagt, Maalet naaet: Zion! — og med et Nyl standser Toget, og alle staar i et Nu med stive, stirrende Blikke, som ramt af et Lyn.

Og det er saa Zion, det forjættede Land, som de har lidt og slidt og kæmpet for at naa. Saadan ser det ud. Foran dem ligger den store Saltso, rundt omkring til alle Sider øde Højsletter, dækkede med Raktus, Salviebuske og sparsomme Græsstaa, omgivet af mægtige Bjerge, paa hvis Tinder Solen bryder sine Straaler i den evige Sne. Det hele en Sand- og Klippeørken i et Væld af Sol. Var det ikke snarere Sult og Død. I alt Fald her var hverken Manna eller Vagtlær. Men over deres Hoveder kredsfede Nadselgribbene.

Men uden at blinke eller vakle et Sekund driver Brigham Young sin Stav ned i Jorden med det Ord: Her er Zion, Paradiset, det forjættede Land. Vår Vandring er til Ende. Her er Paradiset, som vi selv vil skabe. Ørkenen skal blive en Rosenhave. Men I selv skal udføre Miraklet.

Brigham med sine Mormoner havde udført en Kæmpedaad: foretaget Vandringen over de Hundreder af Mil af Vildmark fra Civilisationens yderste Grænsenposter og derved banet Vej for de Horder, som inden lang Tid skulde vælte sig ud over Guldlandene ved Pacifikkysten. Optimistens uroffelige Haab havde staafsat dem til at trods og overvinde alle Hindringer.

Og saa i Stedet for Paradiset var de kommen til en Ørken. Men den skulde blive til et Paradis. Den bitre Nød klarede deres Hjerner og fordoblede deres Kræfter. De tvang Naturen selv til at arbejde for dem.

Fra det triste Ørkenland vender de deres Blikke op mod Bjergene,

paa hvis Tinder Solstraalerne smelter Sneen. Med ad Bjergenes Sider tumler sig Strømme af det krystallareste Vand. Vidunderlig skjønt at se paa. Men bedre at sætte Vandet til at bestille noget, opfylde sin Pligt og Bestemmelse, som det i Aarhundreder, eller rettere Aartusinder, har skullet sig fra: vande og bære den fortorrede Jord, som brænder i Feberhede efter Vand for at komme til at bugne med Frugter og Afgrøder.

Saa Hækker og Spader og Skovle kom frem. Og arbejdsvante Mænd, som forstod at bruge en Hække og en Skovl, lagde Haand til af en god Villie. Orkenens Stilhed og Dø brødes af Arbejdets Larm og Liv.

Med arrige Skrig svingede Nadselgribbene væk, andet Steds hen. De var smækfornærmede. Var de maaske ikke bleven snydt for et godt Spisefammer, som de saa sikkert havde regnet med. De Skabninger, som gif og slæbte derne i Sandet, vilde jo ikke dø.

Men oppe mellem Klipperne og nede i Sandet gif Arbejdet sin Gang. Strømmen dæmmedes op, Kanaler og Grøfter blev gravet, og gennem et Ræt af smalle Render lededes Vandet til alle Sider ud over Orkenens Sand.

Det solideste og sikreste af alle Mirakler, Miraklet virket af Menneskets Hjerne og Menneskets Haand, var fuldført. Orkenen forvandlet til en Rosenhave. Myten om den store amerikanste Orken havde faaet Dødsstødet.

For hvad der først blev forsøgt i Utah, Banding ved Overrøsting, saa man ikke er afhængig af Stjernes Rykker og drilke Luner, men kan vande sin Jord, naar den trænger dertil, det samme er senere gjort og gøres mange Steder i de Forenede Stater vest for Missourifloden. Orkenen forsvinder, og i Stedet for kommer et af Verdens rigeste Spisefamre: Bestens vældige Nomade-Agerdyrknings- og Havelande, der strækker sig lige fra Dakota ned til den mexikanste Grænse.

Men som Orkenen var storlaaet i sit Dø og i sine Bidder, overvældende i sin Majestæt og betagende ved sit Vidunderfarvespil, saaledes er alt den Dag i Dag storladent herude, og alt øves og drives i Kæmpestil.

Det er herude, at Bonanza-Farmene har deres Hjem. Gaarde paa Størrelse som halvanden Amager. Hvor ved Foraarstid Mastingsplogen arbejder, som vælter en Snes Furer op ad Gangen og i Løbet af en Dag brækker 28 Tønder Prærieland til Hvede. Og fire Maanedere efter Kæmpemejemaskinen æder sig igennem Hvedemarkerne, mejer, tørster, renser og fylder Sæden i Sække i samme Omgang.

Her ser De alle Slags Frugter, Bær og Grøntsager sthyde frem af Jorden, vokse og modnes i saa hurtig Fart, som Jordbund af fineste Bonitet, Brandsol og Vand efter Behag formaar at sætte op. Og de avles i Masker. Her er Kvadratmil beplantet med Vble-, Bære-, Kirsebær- og Ferskentræer af en bestemt Sort, med milelange Rækker af Meloner, Pumpkins og Jordbær mellem Trærækkerne. Og om Kvaliteten heraf kan De selv overbevise Dem ved et Besøg i et af de store københavnske Frugtlagre.

Det er til de Egne herude, at Tusinder af vore Landsmænd har søgt hen i den sidste Menneſſealder og fuldstændig revolutioneret Udsigterne for deres Fremtid. Herhjemme var det: slide for en Bonde eller paa en Herregaard, til de ſkulde være Soldat. Saa blive gift og flæbe videre ſom jordløs Huſmand, indtil de blev ſaa gamle, at de kunde komme paa Sognet. Derovre ſled og flæbte De maatte en god Del mere end herhjemme — men for ſig ſelv. Og nu er de uafhængige og ejer ſelv deres Jorder.

Nybyggerne er ikke forulempede af nogen, hvorvel de maa arbejde i deres „Anſigts Sved“ for at erhverve deres Brød. De indaander den rene Bjergluft og Luften er klar. De ſer Solen gaa op og ned og male ſit Vidunderſarveſpil i Skyerne og paa de ſnedækte Bjergtinder. Og ſaa er der Naturens evige Kræfter. Man ſer deres Bælde og Magt. Og Elementernes Kampe og Raſeri gør en tavſ og viis, ſaa man føler, at man er ſelv Jordens Søn og i Slægt med alt det derude omkring en, ſom lever og kæmper. Og ſaa er der jo endelig Følelſen af at være ubunden og uindſtrænket af de tusinde Vaand og Hensyn, ſom ſnærer og binder dem, der lever under de ſaakaldte civiliserede Forhold. Man holder ſelv ſin Skæbne i ſin Haand. Og har netop ſaa megen Ret, ſom man kan tilkæmpe ſig og holde overfor dem, der vil beſtride, angribe eller beſtære den.

Sam andre ſer det.

Læſeren har uden Tvivl lagt Mærke til den intereſſante Tale af Eldſte Orſon Pratt i ſidſte Numer af dette Blad, omhandlende Profetier i Skriften vedrørende vigtige Begivenheder, der ſkulde finde Sted i „de ſidſte Dage“ i Forbindelſe med Evangeliets Gengivelse og Guds Riges Oprettelſe paa Jorden, og ſærſtlt Eſaias' Profetier om, at i Forbindelſe med Iſraels Jndſamling det tidligere ubeboede Ørkenland ſkal „blomſtre lig en Roſe“.

I dette Numer af „Skandinaviens Stjerne“ har vi med Tilladdeſe af Hr. Paſtor Mads Thomsen her i Staden optaget en af ham givet intereſſant Skildring af vort Folk ſom Pionerer og Opdyrkere af det tidligere bare „Ørkenland“ mellem Klippebjergene i en af ham udgiven Bog, betitlet: „I Cowboyland“, ſom vi anbefaler alle til Gennemlæſning.

Paſtoren, der ſelv har været i Utah og andre omliggende Stater i Amerika, nævner flere af de Beſværligheder og Lidelſer, ſom vort Folk har maattet gennemgaa for deres Tros Skyld, og for at berede et Hjem for de mange Tusinde, der nu fryder ſig i Bjerglandet, fjærnt mod veſt i de Forenede Stater. Vi beder Læſeren gøre en Sammenligning mellem Eldſte Pratt's Forklaring og Paſtor Thomſens ſølsomme og ſandhedskærlige Skildring af det Folk, der banede Vejen til Ørke-

nens Rigdomskilder, og man vil i Pastorens Skildring finde en Stadfæstelse af Orson Pratt's Forklaring af Profetierne i den hellige Skrift vedrørende Zions Forløsning i de sidste Dage og Ørkenlandets Opbyrkning, saa den skulde være som en Rosenhave. En Sag skal i Henshold til Skriftens Ord stadfæstes af „to eller tre Vidners Mund“, og vi tillader os derfor i Korthed at hense til enkelte andre Personers Vidnesbyrd med Hensyn til vort Folk i Klippebjergenes Dale, der er i Harmoni med Pastor Thomsens Syn paa den samme Sag.

Hr. Caleb York, som ikke tilhører vort Kirkesamfund, skriver saaledes i »St. Louis Daily Globe Democrat« blandt meget andet om, „hvad det vestlige Amerika skilder Mormonerne“, følgende:

„Det var i Foraaret 1847, at Brigham Young og hans lille tapre Skare af 148 Sjæle vandrede over Sletterne med det „forjættede Land“ som Rejsens Maal. Deres Leder var dem baade en Moyses og en Josva; men i Mod sætning til fordums Israels hvækkedes ingenfinde deres Tillid og Tro paa deres Leder, ikke en Gang, da de naaede frem gennem Bjergpasset og foran sig saa den trøstesløse Dal, hvor deres Fremtidshjem skulde være. Det Land, hvortil han havde ledet dem, var ikke et Land, som „flød med Mælk og Honning“; der fandtes ingen smaragdgrønne Græsgange, ingen skyggefulde Lunde, ingen smilende Vingaarde. Det frembød et stolt og imponerende Syn, men et meget trøstesløst Syn paa Grund af Landets Øde. Synet var overvældende, men det fremkaldte tilvisse ærefrygtindgydende Alvor.

Hvorledes er det i Dag, fortsætter han. Der findes ingen Steder et mere inspirerende Syn end det, som Saltsødalen fremviser. Dens udstrakte Marker af rig, grøn Alfalfa med de tilgrænsende Agre af lysere farvet Hvede og Majs, de velindrettede Farmhjem, omringede af herlige Frugthaver, omkransende smilende Landsbyer; det spejklare Vand i den store Sø og de stolte, nøgne Bjergtoppe i Baggrunden dannede et Maleri saa storlaaet og stønt, at Sproget ikke har Ord til at beskrive det. Ved dette Syn maa Jagttageren uvilkaarlig udbryde: „Her findes Fred, Hygge og Trivsel, hvis Ege saa Lande i Verden vil kunne fremvise“. Naar man fordyber sig i dette fortryllende Billede, er det vansteligst at tro, at det for ikke lang Tid tilbage har været anderledes.“ Med Hensyn til det kunstige Vandingshjem, som paabegyndtes i Saltsødalen af Mormonerne, da skriver den samme Hr. York: „De var de første, som demonstrerede den fabelagtige Frugtbarhed af Ørkenlandet i Vesten, og de var de første Amerikanere, som ved forskellige Eksperimenter beviste, at Amerikas Ørkenland er det mest produktive paa vor Klude, naar det kan faa tilstrækkeligt Vand.“

Hr. H. Cherry Jonas fra Belfast, Irland, skriver: „Tolv Maanedes Rundrejse i Utah, „Mormonerne's Land“, har lært mig mange Ting om en højt befyndelig Civilisation. . . . Mormonfolket er et fremadstridende Folk, et intelligent Folk, og aldeles ikke religiøse Fanatikere. Deres Mormons Bog er en Bog, hvis Lærdomme og Moral er overensstemmende med det nye Testamente; og den lærer, at Kristus er vor Saligheds Klippe. . . . Utah har ingen Almisselemmer eller Bøttere og meget faa Lediggængere. De trængende gamle eller andre

uheldigt stillede sørger Kirken for. Det har altid været en Hovedlærdom hos de Sidste-Dages Hellige, at en Religion, som ikke magter at frelse Folk timeligt og gøre dem selvhjælpende og lykkelige her paa Jorden, heller ikke kan sørge for deres aandelige Frelse og Ophøjelse i det Liv, som kommer herefter. Det gamle jødiske Tiendehysten gælder hos Mormonerne, og hver Mormon har en moralsk Forpligtelse til at yde en Tiende af sine Indtægter til Kirken." (Tiendeloven er ingen Evangslov, men Tienden ydes frivillig. Red.)

Hr. Erling Bjørnson, Søn af den bekendte norske Digter Bjørnstjerne Bjørnson, der ogsaa har besøgt Utah, skriver til et norsk Nyhedsblad blandt andet følgende:

"J alle Stater fra øst mod vest, hvor jeg søgte Nordmænd, var der næppe nogen, der overgik vore Landsmænd i Utah. Hvad disse i Forening med deres Trosbrødre har udrettet i kulturel Henseende, gjorde dem til de allerlykkeligste Mennesker, jeg har truffet. Selve Jorden, som fra Naturen af var karrig, tør og dorst, havde de underlagt sig, saa der modte mig en Frugtbarhed og Skønhed, som der sjelden findes Mage til. Og alt dette Arbejde gik først og fremmest ud fra alle de hyperlige Skoler — nærmest Universiteter — hvor jeg vandrede om og nøje fik mig sat ind i Undervisningen. Hvilken Glæde og dog Alvor, der var over disse Mennesker og deres lykkelige Hjem; de var hyperlige amerikanske Borgere, samtidig med, at de elster deres gamle Fædreland."

Der findes en Overflod af lignende Vidnesbyrd af fordomsfri og sandhedskærlige Mænd, der ved forskellige Lejligheder har udtalt sig paa en rosende Maade om det Folk, vi har den Glæde at repræsentere i disse Lande; men Bladsen tillader os ikke at henføre til flere ved denne Lejlighed. Selv føler vi os højlig æret i Overbevisningen om, at det Folk, vi repræsenterer, er Guds Folk; at det Budskab, vi bringer Folket i disse Lande, er sendt fra ham; at de Principper, vi søger at undervise Menneskene i, er det fra Himmelen gengivne Evangelium, som Johannes underretter os om i Aab. 14, 6—7. Vi erkender samtidigt, at det mægtige Arbejde, der er udført af et ringeagtet og ofte hadet Folk, ikke er blevet udført formedelst menneskelig Visdom, Skarpsindighed og Klogt, men den Almægtige har hørt sit lidende Folks Bønner, da de raabte til ham, „da de vare i Angst; og han førte dem paa den rette Vej". Det er Israels mægtige Gud, som har gjort „Ørkenen til en vandrig Sø", og tørt Land til Rildgrund, og som lod de hungrige bo der". Det er paa Grund af, at Gud har velsignet Landet for sit Folks Skyld, at de „grundede en Stad, som de kunde bo i"; og „de oprigtige skulle se det og glæde sig; men al Uretfærdighed har lukket sin Mund til. Hvo er viis, saa at han bevarer disse Ting og forstaar Herrens Mistundhed?"

Hans J. Christiansen.

— Skuer vi opad, skuer vi mod Lyset; lytter vi til Herrens Stemme fra det høje, modtager Sjælen Trøst.

Tale af Aelste Bror J. Whitney,

holdt ved Generalkonferencen i Salt Lake City den 6. Oktober 1918.

„Gud, Herren, gør ikke noget, uden at han har aabenbaret sin Hemmelighed for sine Tjenere, Profeterne.“ (Amos, 3 : 7.)

Disse Ord er udtrede af en af Guds Profeter, som levede blandt Jøderne omtrent 800 Aar før Kristi Fødsel. En mere moderne Oversættelse af Teksten kunde have gengivet Oversættelsen i Ord som disse: „Herren vil intet gøre, uden at han først aabenbarer det til sine Tjenere, Profeterne.“ Men Skriftstedet er tilstrækkelig tydeligt i sin nuværende Form. Meningen forstaar jeg at være denne: Den alvise Gud vil ikke forarsage eller tillade, at nogen Begivenhed finder Sted, af hvilken den menneskelige Families Ve og Vel afhænger, førend han først ved Aabenbaring har meddelt sine Profeter dette, og gjort dem bekendt med sine Hensigter, saa at de kan gøre Folket bekendt dermed, og at de kan forberede sig paa, hvad der forestaar. Den Forjættelse, Herren har givet, at han vilde sende Profeten Elias, „førend Herrens store og frygtelige Dag“ skulde komme, som forudsagt ved Malakas, for at visse nødvendige Ting kunde blive udførte, er opfyldt. Hvis denne Forjættelse ikke blev opfyldt, vilde det forarsage, at Menneskene kom under Fordømmelse.

At forberede Guds Pagtens Folk gennem den hele Verden for de Forandringer, som vil finde Sted i Forbindelse med Udførelsen af hans Planer, det er Profetens Gerning. Han forudsiger, hvad der skal finde Sted i Fremtiden. „Seeren“ ser frem i Tiden og stuer ind i Ewigheden. „Aabenbareren“ giver os Guds Ord og meddeler os hans Villie. Formaalene, som Profeterne har sat sig, er høje og ædle. De ønsker kun, at Menneskene kan gøre Fremskridt og opnaa Lykkelighed, og dog bliver de næsten stedse misforstaaede, latterliggjorte, modtagne og forfulgte.

Menneskene har en naturlig Tilbøjelighed til ikke at ære Profeternes og andre guddommelig inspirerede Mænds Udtalelser. Det overnaturlige, eller med andre Ord, hvad der er højere end det naturlige, tager Menneskene i Almindelighed ingen Hensyn til, og ofte bliver disse guddommeligt inspirerede Mænd bespottede. „Det naturlige Menneske er en Fjende til Gud.“ Alle Beretninger om Miraklers Udførelse paa Kristi Tid bliver i Almindelighed betragtede som Myter af de lærde og af de, som giver den saakaldte „højere Kritik“. De siger, at dette, at tro paa Profetier, Syner og Aabenbaringer kun er stærk Overtro og et Udtryk for en sygelig Sjælstilstand. En lærd Herre har fornylig udtalt sig i den Retning i et Foredrag, han holdt i nogle Byer her i Vesten. Endog de, som ære Fortidens Profeter, er fristede til at ignorere de Profeter, som lever i vore Dage. Det synes naturligt for Menneskene at vende sig bort fra det nærværende til det, som har været.

Vor Frelser irettesatte mange blandt Jøderne, fordi de pyntede Fortidens Profeters Grave, medens de forfæstede Profeterne, de havde iblandt sig (Kristus og hans Apostle), som deres Fædre havde gjort for dem. De foregav højlid at ære Moses og Guds Tjenere, der havde levet i forrige Tider, men de vilde ikke høre den største af alle Profeter, Guds Søn, som netop Moses og alle Fortidens Profeter havde

vidnet om. Og den samme Aand, som de var i Besiddelse af, der korsfæstede Kristus, gjorde sig gældende hos dem, som i det nittende Aarhundrede drøbte Profeten, Aabenbareren og Seeren Joseph Smith.

Jeg ønsker at læse for Eder fra Pagtens Bog en af hans Forudsigelser, som er af Interesse for os alle, som Følge af, at Profetens Ord giver Grundene for „Mormonismen“s Tilstedekomst i Verden, hvilket med andre Ord er ensbetydende med Oprettelsen af Tidernes Fyldests Evangelie-Husholdning, som Apostelen Paulus omtaler. Grunden herfor var, i Korthed sagt, at „Israels Folk“ kunde blive samlet, at Zion kunde blive grundfæstet og Forberedelserne gjort for Kristi Tilkommelse. Denne Aabenbaring, som jeg kun vil læse en Del af, blev givet til Profeten i Marts Maaned 1831:

„Thi sandelig siger jeg Eder, at store Ting vente Eder. I høre om Krige i fremmede Lande; men ser, de ere nær Eders egne Døre, og om ikke mange Aar skulle I høre om Krige i Eders egne Lande.

Derfor har jeg, Herren, sagt: Samler Eder ud af de østlige Lande, og forsamler Eder, I min Kirkes Elbster. Gaar hen i de vestlige Lande, opfordrer Juddvaanerne til at omvende sig, og saafremt de omvende sig, da opbygger Menigheder for mig.

Og samler med eet Hjerte og eet Sind Eders Rigdomme, at I kunne købe en Arvelod, som herefter skal anvises Eder.

Og den skal kaldes det ny Jerusalem, et Fredens Land, et Tilflugtssted, et Sikkerheds Sted for den Allerhøjstes Hellige.

Og Herrens Herlighed skal være der, og Herrens Nædsel skal ogsaa være der, saa at de ugudelige skulle ikke komme dertil, og den skal kaldes Zion.

Og det skal ske blandt de ugudelige, at enhver, der ikke vil gribe til Sværdet mod sin Næste, maa fly til Zion for Sikkerhed.

Og der skal samles til den udaf alle Nationer under Himlen, og det skal være det eneste Folk, der ikke skal være i Krig med hverandre.

Og der skal siges blandt de ugudelige: Lader os ikke gaa op til Strid imod Zion; thi Zions Indbyggere ere forfærdelige, og derfor kunne vi ikke bestaa.

Og det skal ske, at de retfærdige skulle samles tilfammen udaf alle Nationer og komme til Zion med Fjendskab og evig Glæde.“ (Pagt. Bog 45: 62—71.)

Denne Aabenbaring blev givet mindre end et Aar efter Kirkens Oprettelse, og de Hellige gjorde straks Forberedelser til at sætte Herrens Befaling i Udførelse. Stedet, hvor det ny Jerusalem, der omtales i Aabenbaringen, vil blive bygget, er i Jacksons Amt, Missouri; og Plaanen, hvorved Zion i timelig Henseende vilde blive opbygget, blev ogsaa tilkendegivet. Hvorfor er vi da ikke optaget af dette Arbejde, vil man maasse spørge. Vi udfører i Virkeligheden et Arbejde her i Klippebjergenes Dale, der omfider vil lede til det ny Jerusalems Opbyggelse. Til Spørgsmaalet, hvorfor vi bor her mellem Klippebjergene og opbygger Zion her i Stedet for i Missouri, vil jeg sige, at der er forfærdelige Grunde, hvorfor de Sidste-Dages Hellige endnu ikke har været i Stand til at gøre andet end Begyndelsen til, hvad Herren i Aabenbaringen paalægger os at udføre. En Grund var nævnt i Gaar i den udmærkede Tale, som Præsident Smith holdt. Kirkens Medlemmer, som modtog disse Instruktioner, maatte „fly fra den kommende Brede“. Hovedgrunden, hvorfor Kirkens Folk paa hint Tidspunkt ikke fik opbygget Zion i Missouris Land, var, som vi læser i Pagtens Bog, den, at Kirkens Medlemmer ikke var ydmyge nok, men mange var egenfærlige, og der var Uenighed blandt Folket; og paa Grund af disse Aarsager tillod Herren deres Fjender at komme imod dem og drive

dem fra det gode Land. De var i al Almindelighed et godt Folk, meget bedre end deres hadefulde Forfølgere, men ikke gode nok til at bringe Herrens hellige Hensigter til Udførelse. Havde de været i alle Henseender, hvad Herren ønskede de skulde være, og hvad deres Efterkommere maa være for at bringe Profetierne til Opfyldelse, havde Zion maaste allerede været „forløst“ og herlig opbygget paa hin Tid i Missouris Land. Men de magtede ikke Opgaven, der var givet dem, og som Følge deraf maatte den næstbedste Plan og Fremgangsmaade følges.

Joseph Smith saa, at i politisk og almindelig social Henseende en stor Stormsøy traf op over denne Nation og den hele Verden, og paa Søndag 1832 udtalte Profeten en Forudsigelse desangaaende. Han sagde, at Krig vilde blive „udsøt over alle Nationer“, at alle Nationer vilde komme i Krig, og at Begyndelsen dertil vilde ske i Syd-Karolina, og han erklærede, at Slavespørgsmaalet vilde forårsage denne Krig. 28 Aar og nogle faa Maaneder fra denne Tid begyndte denne Profetens Forudsigelse at gaa i Opfyldelse, idet i Krigen mellem Nord- og Sydstaterne det første Skud blev affyret mod Fort Sumter den 10. April 1861. Mange Lande har været i Krig siden den Tid. En stor Krig raser nu, og Forudsigelsen om, at alle Nationer vilde komme i Krig, vil blive opfyldt. Hvad der ikke er opfyldt af Profetien, vil blive opfyldt i Fremtiden.

Paa Grund af deres Uberedthed og disse Begivenheders Opkomst maatte Herrens Folk „vente en lille Tid paa Zions Forløsning“. Der blev sagt dem, at de først maatte blive et mægtigt Folk, ikke alene i Henseende til Antal og i Henseende til, hvilken Indflydelse de kunde gøre gældende i timelig Henseende, men hovedsagelig paa Grund af den aandelige Kraft, som de skulde modtage fra det høje. Paa Grund af disse forskellige Forhold maatte de Hellige „fly fra den kommende Brede“ og sammenlignelsesvis søge Ly mod Stormen, der blandt andet kom til at rase i de Lande, hvorfra de Hellige var fordrevne. Næsten 20 Aar før Borgerkrigens Udbrud — Krigen mellem Nord- og Sydstaterne — forudsagde Profeten, at de Hellige vilde komme til at rejse til Klippebjergenes Egne, og fire Aar senere paabegyndte de Hellige deres Orkenrejse dertil. Her skulde de blive et mægtigt Folk og komme til at udøve en stor og frelsende Indflydelse i national Henseende. Kirkens Folk har her oprettet Stifter, der igen tæller mange hundrede Sogne, og det kirkelige Arbejde, der bliver udført i Klippebjergenes Dale, er et mægtigt forberedende Arbejde til Zions fuldstændige Opbyggelse og Zions endelige Forløsning. Jeg haaber, at jeg tilstrækkelig klart har angivet, hvorfor vi bor her i Højlandet mellem Klippebjergene og ikke nede i Missouri Stat.

Krigen mellem Nord- og Sydstaterne endte ikke Stormen, men var kun Begyndelsen. Guds Folk var advarede mod Stormvejrets Komme og budt at søge Ly blandt Klippebjergene, indtil Bejen skulde blive beredt for dem, og det blev muligt for dem at udføre det store Arbejde, Herren havde budt sit Folk at udføre i Missouris Land og andre Egne. Efter Profetens Martyrdom ledte hans Efterfølger, Brigham Young, som Præsident over de tolv Apostles Kvorum, den første Koloni af Kirkens Folk til dette Bjergland, og derefter fulgte flere og flere andre

Kolonier fra Staterne, og emigrerende Hellige fra fjærne Nationer, hvor Evangeliet blev prædiktet, særlig efter de Helliges Ankomst til Klippebjergenes Dale. Brigham Young var ligesom Joseph Smith inspireret af Gud og modtog Profetiens Gave fra ham, og jeg kan bevidne, at de Mænd, der siden har indtaget den samme Stilling som disse Mænd og præsideret over denne Kirke, har ligeledes været Guds Profeter.

Jeg ønsker nu at omtale en af disse Mænd og visse Forudsigelser, som han gjorde. Jeg hørte Præsident Wilford Woodruff i April 1893, da Templet i Salt Lake City blev indviet, erklære, at fra denne Tid af vilde de Hellige have mere Indflydelse i Verden, og Missionærerne, som repræsenterede os, vilde blive modtaget med større Verbødighed og Forekommenhed end nogensinde før. Om Efteraaret samme Aar fulgte jeg sammen med Præsident Woodruff og hans Raadgivere, George D. Cannon og Joseph F. Smith, sammen med Tabernakelkoret til Verdensubstillingen i Chicago. Blandt de Steder, vi besøgte paa Vejen, var Independence, Jackson Amt, Missouri. 60 Aar før havde vort Folk været fordrevet fra denne Egn og var blevet stammelig forurettet. 58 Aar før havde Wilford Woodruff, som da var ordineret til Præst, rejst gennem Jacksons Amt paa hans Vej til de sydlige Stater, hvor han skulde udføre en Mission, og paa den Tid, han rejste gennem denne Egn, var der Dødsfare forbunden med at rejse derigennem for Kirkens Missionærer, hvis dette blev bekendt, og paa Grund af denne fjendtlige Stemning hos Folket maatte Wilford Woodruff skjule sin Identitet for at undgaa Faren. Men, hvorledes blev vi modtaget i Efteraaret 1893? Vi blev saaledes modtaget, at næsten hele Befolkningen kom tilstede for at hilse paa Mormonernes Leder. Byens Borgmester holdt en Velkomsts tale, og Folket kappedes med hjerandrer om at ære og udvise Høflighed mod Kirkens Præsident. Saaledes havde Stemningen forandret sig mod os.

Jeg vil citere en anden Forudsigelse af Præsident Woodruff, udtalt Aaret efter dette vort Besøg til Independence, Jackson Amt. Jeg vil ikke læse alt, hvad han udtrede ved denne Lejlighed, eftersom min Tid er begrænset. Men Profetien er indeholdt i en Tale, Præsident Woodruff holdt i Brigham City i Juni 1894. Han sagde:

„Gud har holdt Høstens Engle tilbage i mange Aar, for at de ikke skulde nedmeje Hveden med Klinten. Jeg ønsker at sige til Eder nu, at disse Engle har forladt Himlens Porte, og de staar nu over dette Folk og denne Nation og bevæger sig over hele Jorden, idet de venter paa at sætte Herrens Straffedomme i Udførelse, og fra denne Dag skal de blive udsødt. Ulykker finder Sted og tiltager i Antal og foraarstager, at Menneskene jamrer sig. Der er en Grund til, at dette er saaledes. Grindrer og overvej dette. Hvis I gør Eders Pligt, og jeg gør min Pligt, vil vi blive beskyttede, komme frelst over disse Besværigheder og leve vort Liv i Fred. Læs Skrifterne og Aabenbaringerne. De vil give Eder Underretning angaaende alle disse Ting. Store Forandringer vil finde Sted meget hurtigt. I de næste tyve Aar vil der ske store Forandringer blandt Jordens Nationer. I vil leve og se alt dette, hvad enten jeg gør det eller ikke. Jeg har følt mig ned-

trykt ved at tænke over disse Ting, og jeg sølte, at jeg maatte tale om dem her."

Det var lige 20 Aar fra den Tid, da disse Ord blev udtalte, da den store Krig brød ud i Europa — en Krig, som har forarsaget mange mægtige Forandringer blandt Nationerne og sikkert vil forarsage endnu mange flere.

Lige før Krigens Udbrud var der en lærd Mand fra en anden Stat, der besøgte os og talte her i Tabernaklet. Han, som forøvrigt var en dygtig og en god Mand, udtalte som sin bestemte Overbevisning, at der ikke mere kunde blive ført en stor Krig i Verden. Han gav gode Grunde derfor fra sit Standpunkt. Andre havde ligesom han forsvaret denne Anskuelse. De sagde, at Verden havde fredeet for langt frem i Kultur til, at det kunde ske. Nationerne var for civiliserede. Af mange forfælske Grunde kunde det simpelthen ikke ske, sagde de. Men Frelseren sagde for næsten 2000 Aar tilbage, at disse Ting vil finde Sted, og at de var et af Tegnene for hans andet Komme; og Profeten Joseph Smith vidnede om, at Krigens Plage skulde ramme alle Nationer. Men nævnte lærde Herre paastod, at dette var umuligt. Det var kun nogle faa Dage efter, at han havde udtalt sig saaledes, da den største Konflikt, som Verden har kendt, brød ud og nu truer med at omspænde Verden i Flamme. Ved at betragte Krigens Forløb kommer vi snart til en Forstaaelse af, at menneskelige Teorier intet vejer op mod Guds aabenbarede Ord.

En frygtelig Ting, forbunden med Guds aabenbarede Ord, er den Odelæggelse, som de tykke Undervandsbæde har forarsaget. En Aabenbaring, som var givet til Profeten Joseph Smith i August 1831, staar i nøje Forbindelse med disse frygtelige Tildragelser. Profeten med et Selfaab af Uldster vendte tilbage fra hans første Besøg til Missouri. De havde standset for at hvile sig ud paa et passende Sted ved Missouriflodens Bredder, hvor Floden gjorde en Krumning. Medens de opholdt sig der, havde en af Selfabene, William W. Phelps, et Syn. Han saa, som han udtrykte sig, „Odelæggeren fare frem paa Vandet i stor Brede“. Dette Tilfælde bragte frem en Aabenbaring, af hvilken en Del Iyder som følger:

„Dog tillod jeg det, paa det, at I maatte kunne vidne herom. Ser, der er megen Fare paa Vandene, og i Særdeleshed herefter; thi jeg, Herren, har i min Brede besluttet, at megen Odelæggelse skal ske paa dem, ja og i Særdeleshed paa disse Bæde. Dog er alt Rød i min Haand, og den, der er trofast blandt Eder, skal ikke onkomme paa Vandene — — —.

Ser, jeg, Herren, velsignede Vandene i Begyndelsen, men i de sidste Dage forbandede jeg dem ved min Tjener Johannes Mund. Derfor skulle de Dage komme, da intet Rød skal være sikkert paa Vandene; og man skal sige i kommende Dage, at ingen uden de rektafne af Hjertet skulle kunne fare op til Zions Land paa Vandene.

Ligesom jeg, Herren, i Begyndelsen forbandede Vandet, saaledes har jeg i de sidste Dage velsignet det i dets tilhørlige Tid til mine Helliges Nytte, at de kunde nyde dets Fædme.

Og nu giver jeg Eder en Befaling, og hvad jeg siger til en, det siger jeg til alle, at de ikke komme derpaa, naar de rejse, at de ikke skulle tabe deres Tro, og de blive besværede.

Jeg, Herren, har besluttet, og Fordærveren farer paa Vandenes Overflade, og jeg genkalder ikke min Beslutning.“ (Fagten's Bog 61 : 4—6; 14—19.)

Vi læser: „Intet Rød skal være sikker paa Vandene.“ Er denne Tid ikke næsten kommen. Endog paa Stillehavet tør ikke noget Skib sejle i den samme Retning to Gange i Træk. De store Dampskibsselskaber bekendtgør ikke længere Afgangstiderne, eller hvad Dato de forventer et Skibs Ankomst, thi de tør ikke. Den onde Magt søger at gøre alle de Ødelæggelser, den kan. Døden lurar i Dybet, og de, som sejler paa Vandene, frygter, endogsaa de, som befarer det fredelige Stillehav. Paa Atlanterhavet, i Middelhavet og i Nordsøen, eller Bøstehavet, er mange skrækelige Tildragelser knyttede til Undervandsbaadenes ødelæggende Bedrifter.

En anden Ting, der staar i Forbindelse med den frygtelige Krig, er Ernæringsspørgsmaalet. Joseph Smith forudsagde en kommende Hungersnød, og Præsident Brigham Young gav for mange Aar siden Søstrene i den kvindelige Hjelpeforening en speciel Bering at udføre, nemlig at indsamle Kornsorter til Anvendelse paa en Tid, naar Høsten ikke var tilstrækkelig. Jeg erindrer vel, med hvor fleptiste Dine disse Søstres Arbejde blev betragtet af mange. Nogle af dem henvendte sig til en af vore Biskopper og anmodede ham om at bygge et Kornoplagshus til dem. Han smilte nedladende og sagde til dem, at de kunde sende til ham den Hvede eller andet Brødkorn, som de indsamlede, og han vilde opbevare samme for dem i sin Lade. Han formentede nemlig, at det ikke vilde lykkes for dem at indsamle ret meget. Manges Anskuelse var paa den Tid, at der aldrig kunde komme egentlig Hungersnød i Verden. De sagde, at eftersom der var saa meget Vand under Dyrkning og saa hurtig Forbindelse mellem de forskellige Egne, kunde dette efter deres Formening ikke ske. Hvis en Del af vor Klode var udsat for Hungersnød, kunde der pr. Telegraf i en Hurtighed ordres Millioner af Læs af Fødemidler, og intet Folk kunde komme til at dø af Hungersnød. Saaledes talte man.

De, som kan sætte deres Tillid til Mennesker, kommer tilvisse tilkort. Hvorledes er Ernæringsforholdene i Dag? Trods den store og aarlig stigende Forøgelse af Landmandens Produkter og trods Jernbaner, Dampskibe og Telegraf er allerede mange Egne af Jorden ikke desto mindre truet af Hungersnøden. Mange af Landene i Europa anraaber Amerika om Fødemidler og andre Livsfornødenheder. Amerika ønsker at hjælpe, men ligesaa hurtig, som Skibsladninger af Fødemidler og andre saa højt tiltrængte Ting bliver afsendte herfra til de europæiske Lande, søger de tykke Undervandsbaade at sænke dem.

Der har været gjort Anstrængelser for at møde Situationen og aflæse den truende Katastrofe. For seks Maaneder siden talte Præsident Smith i et almindeligt Præstedømsmøde og opmuntrede Kirkens Medlemmer til at dyrke Jorden paa en mere omfattende og grundig Maade, og som Kirkens finansielle Forvalter udsatte han mange Smaapremier for de bedst dyrkede Stykker af Land, som var opdyrkede af lokale Organisationer. Hovedbestyrelsen for De unge Mænds gensidige Uddannelsesforeninger sendte gratis Saafød omkring til de forskellige Foreninger, til deres Afbenyttelse for at forsøge Afgrøden. Hele Nationen er bragt til Erkendelse af, at det er absolut nødvendigt at undgaa Spild af Ernæringsprodukter, og at det er nødvendigt, at Fødestoffer bliver præsenter-

verede. Den hele civiliserede Verden har erkendt dette. Ingen blandt vort Folk vil mere le ad Søstrenes Indsamling til Forraadsoplagring af Hvede og andre Brødstoffer. Gud har ladet det blive kendt, at Søstrenes Taalmodighedsarbejde i denne Retning ikke har været forgæves, men at det har været udført i Henhold til Profetierne, som omtaler Hungersnøden, som skulde komme.

Hvorledes vil den frygtelige Krig og Strid, som nu raser, ende? Vil Verden blive bevaret, saa at den kan gaa en demokratisk Udvikling i Møde, eller vil Frihedsbestræbelserne blive knust under enevældig Militær-Despotisme? Jeg kan ikke tro, at en slig Kalamitet vil hænde. Jesus Kristus, som døde for at sætte Menneskene fri, og hvis Evangelium er „Frihedens fuldkomne Lov“, vil aldrig tillade, at den menneskelige Familie bliver trællebunden. Gud, som i Begyndelsen gav Love til Menneskene, for at de ved at adlyde disse kunde gøre Fremskridt, vil aldrig tillade, at Menneskene saaledes skulde sættes tilbage fra den evige Udvikling, som han har planlagt. Idet Herren har bestemt, at Verden skal frigøres fra al Slags Undertrykkelse, vil han aldrig tillade Tyranniets Magt at overvinde Menneskeheden.

Ikke desto mindre, Herren vil udføre paa sin egen Maade det Bæst, han har bestemt skal udføres, og han vil benytte sit Pagtens Folk saa vel som alle Jordens Folk til Udførelsen af hans Hensigter. Der maa gives alle Folkeskærb Lejlighed til at høre Kristi gengivne Evangelium, og den Nation, som vil stride imod Gud, skal forgaa. Hans er Magten, baade i Himmelen og paa Jorden, og han vil aldrig tillade, at hans Planer bliver hindrede af Personer eller Nationer, som kun har egenkærlige Formaal. For Gud er hele Menneskehedens Frelse af uendelig større Bigtighed end Fortsættelsen af et eller andet jordist Dynasti eller Forherligelsen af et eller andet jordist Rige i politisk Henseende.

En større og mere betydningsfuld Krig er i Fremskridt end den, der nu rykker Landene i Europa — en Krig, hvis Begyndelse gaar tilbage til Jordens Grundlæggelse. Langt, langt større end nogen Stridighed mellem Menneskene indbyrdes er den Strid, som, saa længe Verden har eksisteret, har hersket mellem Gud og Satan, mellem Frihed og Undertrykkelse, mellem Ret og Uret. Men Ret og Retsfærdighed vil triumfere, og vil blive herliggjort. Verden vil blive friet fra al Tyranni og blive givet Lejlighed til sand demokratisk Udvikling og Oprettelsen af frie og retsfærdige Samsundsinstitutioner. Israël vil blive indsamlet, Zion forløst og Bejen beredt for Kongernes Konges Tilkommelse for at oprette sin Friheds- og Fredsregering paa Jorden i et Tusinde Aar.

Indhold:

Med Pionererne over den store Ørken	113	Tante'sprog	121
Redaktionelt:		Tale af Eldeste Ørson F. Whit-	
Som andre ser det. (Af Hans J.		ney.....	122
Christiansen.).....	119		